

Motion till riksdagen 2019/20:1815

av **Betty Malmberg (M)**

Organ- och vävnadsdonation

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen skyndsamt ska överlämna en proposition om organ- och vävnadsdonation och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att följa upp effekterna av det nya regelverk som gäller för donationsregistret och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den dåvarande alliansregeringen tillsatte i februari 2013 en utredning med syfte att öka tillgången till organ för transplantation. Det var ett synnerligen viktigt beslut med tanke på alla sjuka som väntar på att få organ och/eller vävnader transplanterade. Efterfrågan på dessa är nämligen mycket större än tillgången. Vid början av år 2018 fanns behov av 817 organ. Samtliga patienter var mycket svårt sjuka, men alla bedömdes ändå ha förutsättningar att genomgå en transplantation och därefter kunna fortsätta att leva ett värdigt liv. Faktum är att 40 personer dog under 2017 till följd av transplantationer som inte blev av.

Den ovannämnda utredningen Organdonation – En livsviktig verksamhet (SOU 2015:84) lämnade en delrapport under 2014 och den 30 september 2015 lämnades utredningen slutligt över till regeringen. Remisshandlingen avslutades den 15 mars 2016. Sedermera har en ny utredning tillsatts som ska vara klar i maj 2019. Då det gäller en så viktig fråga som rör liv och död för så många individer är det upprörande att regeringen inte snabbare kan lägga fram en proposition till riksdagen. I avvaktan på den nya utredningen har regeringen beslutat om ett nytt regelverk för donationsregistret. Det är bra men nu är det också viktigt att följa upp resultatet av detsamma. Med tanke på medicinska framsteg är det också viktigt att bättre uppmärksamma behovet av vävnader. Enligt uppgift doneras varje år cirka 1 000 vävnader varav cirka 600 är donation av hornhinnor.

I ett föregångsland som Sverige måste vi kunna låta fler svårt sjuka få chansen att överleva och få ett fortsatt värdigt liv. Med tanke på de stora behoven är det också viktigt att upplysa fler äldre om att ta ställning till organ- och vävnadsdonation eftersom man mycket väl kan bli donator även om man fyllt 75 eller mer.

Organdonation är samhällsekonomiskt värdefullt. Att behandla en dialyspatient kostar till exempel sjukvården 400 000–700 000 kr/år. Det är alltså kostnaden för själva behandlingen. Till det ska räknas kostnaden för att den sjuke kanske inte förmår arbeta eller är i behov av personlig assistans. Om man då vet att en donator kan rädda 5–6 personer till fortsatt liv, ger det stora möjligheter för samhällets ekonomi. Men än viktigare är varje enskild individs möjlighet till ett bättre liv.

Alla människor har självklart rätt att bestämma över sitt liv. Det är en grundläggande förutsättning. Men vi behöver bli fler som tar ställning, antingen för eller emot donation. Även om vi då väljer att inte donera, underlättar vi åtminstone för våra anhöriga i händelse av vårt frånfalle.

Människokroppen är fantastisk. Tack vare omfattande forskning och innovation kan vi idag göra stora underverk. Låt oss ta till vara det och ge svårt sjuka människor ett hopp. Detta måste riksdagen ge regeringen tillkänna.

Betty Malmberg (M)